

**УКРАЇНСЬКЕ
БОТАНІЧНЕ
ТОВАРИСТВО**

**XV
З'ЇЗД**

**ІВАНО-
ФРАНКІВСЬК**

ХЕРСОН

2024

УКРАЇНСЬКЕ БОТАНІЧНЕ ТОВАРИСТВО
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМЕНІ М.Г. ХОЛОДНОГО
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

**МАТЕРІАЛИ XV З'ЇЗДУ
УКРАЇНСЬКОГО БОТАНІЧНОГО
ТОВАРИСТВА**

Івано-Франківськ,
30 вересня — 4 жовтня 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

**ВПЛИВ ҐРУНТОВОГО ЗВОЛОЖЕННЯ НА МОРФОМЕТРИЧНІ
ПОКАЗНИКИ ТА ВМІСТ ПЛАСТИДНИХ ПІГМЕНТІВ У ЛИСТКАХ
*QUERCUS ROBUR***

Валентина БЕССОНОВА ¹, Світлана ЯКОВЛЄВА-НОСАРЬ ²

¹ Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, Україна

E-mail: valentinabessonova492@gmail.com

² Хортицька національна академія, Запоріжжя, Україна

E-mail: krokus17.zp@gmail.com

За зміни клімату, коли фіксується тренд підвищення середніх температур і посилення посухи, важливо з'ясувати реакцію едифікаторного виду *Quercus robur* L. на дію несприятливих гідротермічних умов.

Мета роботи — проаналізувати вплив ґрунтового зволоження на морфометричні та фізіологічні показники *Quercus robur*. Об'єкт дослідження — дерева *Q. robur* віком 69 років, які зростають у штучних дубових насадженнях у Тунельній балці м. Дніпро. Було обрано дві ділянки: перша розташована у тальвегу — мезогірофільні умови (СГ₃); друга — на схилі — мезоксерофільні умови (СГ₁). Дослідження проводили за загальноприйнятими методами.

За мезогірофільних умов як довжина пагона, так і його діаметр більші, ніж за мезоксерофільних. За гірших умов зволоження на однорічному прирості розвивається на 38,5% менше листків, а на модельній гілці — на 12,5%. На схилі середня площа листка на 40,0% менша порівняно з рослинами тальвегу в 2022 р. і на 25,4% — у 2023 р. Мезоксерофільні умови зростання негативно впливають на накопичення сирової і сухої маси листків *Q. robur*, при цьому дещо збільшується їх питома поверхнева щільність. Дерев тальвегу мають більший діаметр крони і стовбура, ніж на схилі.

Несприятливе водозабезпечення (СГ₁) зменшує кількість зелених пігментів у листках порівняно з добрим (СГ₃), проте, у травні різницю між варіантами не виявили. Але в червні рівень суми хлорофілів ($a+b$) у листках рослин на схилі менший порівняно з показниками у тальвегу. У липні виявлено найвищий вміст зелених пігментів в обох варіантах, проте різниця у величині даного показника у листках дерев на ділянках 1 і 2 зростає порівняно з червнем і залишається майже на тому самому рівні й у серпні. Зниження суми хлорофілів ($a+b$) у листках за мезоксерофільних умов порівняно з мезогірофільними відбувається за рахунок обох форм хлорофілу, але більшою мірою падає вміст хлорофілу a . Показник відношення хлорофілів a/b більший у листках рослин тальвегу, ніж схилу. За умов гіршого зволоження ґрунту вміст каротиноїдів у листках вищий, ніж за мезогірофільних у всі дослідні місяці, крім травня. Це пов'язано з адаптивними реакціями рослин на нестачу вологи у літні місяці.

Mikhailyuk T., Petlovana V., Burova O., Demchenko E., Dzhagan V., Pluzhnyk A., Friedl T. MICROALGAL CULTURE COLLECTIONS ACKU AND IBASU-A: A PLATFORM FOR UKRAINIAN-EUROPEAN PARTNERSHIPS ON BIODIVERSITY CONSERVATION AND RATIONAL NATURE MANAGEMENT.	22
Mikhailyuk T., Vinogradova O., Demchenko E., Petlovana V., Glaser K., Karsten U. TERRESTRIAL ALGAE OF THE HOLOSIVSKY NATIONAL NATURE PARK (KYIV, UKRAINE)	23

БІОТЕХНОЛОГІЯ, ФІЗІОЛОГІЯ ТА БІОХІМІЯ

Батуєва Є., Авксентьєва О. СТАН АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ ПРОРОСТКІВ СОЇ З РІЗНОЮ ФОТОПЕРІОДИЧНОЮ РЕАКЦІЄЮ ЗА ДІЇ СЕЛЕКТИВНОГО СВІТЛА В УМОВАХ СВІТЛОКУЛЬТУРИ.	24
Бессонова В., Яковлева-Носарь С. ВПЛИВ ҐРУНТОВОГО ЗВОЛОЖЕННЯ НА МОРФОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА ВМІСТ ПЛАСТИДНИХ ПІГМЕНТІВ У ЛИСТКАХ <i>QUERCUS ROBUR</i>	25
Бобровницький Ю., Шевченко Г. ЕКСПРЕСІЯ ДЕМЕТИЛАЗИ <i>DML3</i> ЯК МАРКЕР СТРЕСОВОЇ РЕАКЦІЇ РОСЛИН ПРИ ЗАТОПЛЕННІ	26
Будняк Л. ВИЗНАЧЕННЯ ВМІСТУ СУМИ ФЛАВОНОЇДІВ У ВИТЯЖЦІ ІЗ <i>SENTAURIUM ERYTHRAEA</i> , ОДЕРЖАНІЙ МЕТОДОМ МАЦЕРАЦІЇ	27
Вашека О., Семенова К., Косаківська І. ВПЛИВ ЕКЗОГЕННОЇ САЛІЦИЛОВОЇ КИСЛОТИ НА МОРФО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ СПОРОФІТІВ <i>SALVINIA MINIMA</i> ЗА ДІЇ ЦИНКУ	28
Войтенко Л., Васюк В., Щербатюк М., Косаківська І. ЕКЗОГЕННА АБСЦИЗОВА КИСЛОТА В ІНДУКЦІЇ СТРЕСОСТІЙКОСТІ КУЛЬТУРНИХ ЗЛАКІВ	29
Воробець Н., Яворська Г., Скибіцька М. ФЕНОЛЬНІ СПОЛУКИ В ІНТРОДУКОВАНОМУ <i>AMPELOPSIS BREVIPEDUNCULATA</i>	30
Глушач Д., Авксентьєва О. ВМІСТ РОЗЧИННИХ ВУГЛЕВОДІВ У КОРЕНЕВИХ ЕКСУДАТАХ ТА УТВОРЕННЯ БІОПЛІВКИ ІЗОГЕННИХ ЛІНІЙ СОЇ КУЛЬТУРНОЇ ЗА ДІЇ ФОТОПЕРІОДУ	31
Гулько С. ВМІСТ МАНГАНУ В РОСЛИНАХ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.	32
Дзєндзель А., Пида С., Прокопів І. ВПЛИВ РЕКУЛЬТИВАНТУ КОМПОЗИЦІЙНОГО TREVITAN® НА ВМІСТ ФОТОСИНТЕТИЧНИХ ПІГМЕНТІВ У ЛИСТКАХ <i>TRITICUM AESTIVUM</i>	33
Жук І., Шиліна Ю., Ковбасенко Р. БІОТИЧНІ ЕЛІСІТОРИ ТА УФ С В ІНДУКЦІЇ НЕСПЕЦИФІЧНОГО ІМУНІТЕТУ ПШЕНИЦІ	34
Золотарьова О. ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕНТРУВАННЯ ВУГЛЕЦЮ У РОСЛИНАХ З РІЗНИМ ТИПОМ ФОТОСИНТЕЗУ	35